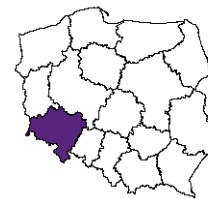

URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU
ul. Oławska 31, 50-950 Wrocław

Kontakt: e-mail: sekretariatUSWRO@stat.gov.pl
tel. 71 37 16 300
faks 71 37 16 360

Internet: wroclaw.stat.gov.pl

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W GRUDNIU 2016 R.

Nr 12/2016

opublikowany 30.01.2017 r.

- ⇒ Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2016 r., w porównaniu z grudniem 2015 r., było wyższe o 3,1%; przed rokiem odnotowano jego wzrost o 1,7%. Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na nieznacznie wyższym poziomie niż w poprzednim miesiącu, natomiast była niższa o 1,2 p.proc. w porównaniu do grudnia 2015 r. i wyniosła 7,3%.
- ⇒ Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wyniósł 3,5% (przed rokiem odnotowano wzrost o 4,5%).
- ⇒ W grupie artykułów żywnościowych w skali roku odnotowano znaczny (o ponad 10%) wzrost cen m.in.: cukru, masła, sera dojrzewającego, pomarańczy i kiełbasy wędzonej. Ponadto wzrosły ceny większości badanych produktów w grupie „pieczywo i produkty zbożowe”. Obniżyły się natomiast ceny większości produktów w grupie „warzywa i owoce”. Wśród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych odnotowano wzrost cen paliw.
- ⇒ Przeciętne ceny skupu pszenicy, żyta oraz bydła i drobiu były niższe niż przed rokiem, wzrosła natomiast cena trzody chlewnej i mleka.
- ⇒ W skali roku zmniejszyła się (w cenach stałych) produkcja sprzedana przemysłu (o 2,0% wobec wzrostu o 3,8% w grudniu 2015 r.) oraz (w cenach bieżących) produkcja budowlano-montażowa (o 15,6% wobec wzrostu o 9,4% w grudniu 2015 r.).
- ⇒ Według wstępnych danych liczba mieszkań oddanych do użytkowania była o 4,9% większa niż w grudniu 2015 r. Najwięcej mieszkań przekazali budujący na sprzedaż lub wynajem oraz inwestorzy indywidualni. W ujęciu rocznym zwiększyła się liczba mieszkań na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, natomiast zmniejszyła się liczba mieszkań rozpoczętych.
- ⇒ W skali roku zwiększyła się sprzedaż detaliczna (o 7,6%, wobec wzrostu o 4,7% w grudniu 2015 r.) oraz sprzedaż hurtowa (o 8,3%, wobec wzrostu o 5,2% rok wcześniej).

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	7
Ceny detaliczne	8
Rolnictwo	9
Przemysł i budownictwo	12
Budownictwo mieszkaniowe	13
Rynek wewnętrzny	15
Wybrane dane o województwie dolnośląskim (2015, 2016)	16

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- *o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,*
- *o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej;*
- *o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,*
- *o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT.*

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

* * *

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie dolnośląskim w styczniu 2016 r.”
ukazał się na stronie głównej Urzędu Statystycznego we Wrocławiu: <http://wroclaw.stat.gov.pl>
w dniu 30 stycznia 2017 r.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI PKD 2007

Zestawienie stosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
sekcje	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
transport lądowy i rurociągowy	transport lądowy i transport rurociągowy

ZNAKI UMOWNE

Kreska (–)	- zjawisko nie wystąpiło.
Zero (0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kopka (.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (Δ)	- oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
Znak (*)	- oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.
„W tym”	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

Dane charakteryzujące województwo dolnośląskie można znaleźć również w publikacjach statystycznych wydawanych przez US we Wrocławiu oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

W grudniu 2016 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła w porównaniu z poprzednim miesiącem, natomiast była niższa w porównaniu z grudniem 2015 r.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2016 r. ukształtowało się na poziomie 463,4 tys. osób, tj. wyższym niż przed rokiem o 3,1% (wobec wzrostu o 1,7% w grudniu 2015 r.). Wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 9 sekcjach, w tym największy m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 16,1%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 15,2%) oraz w informacji i komunikacji (o 11,6%). W 5 sekcjach zatrudnienie zmniejszyło się, w tym najbardziej w budownictwie (o 5,3%).

W kraju przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku o 3,1%.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

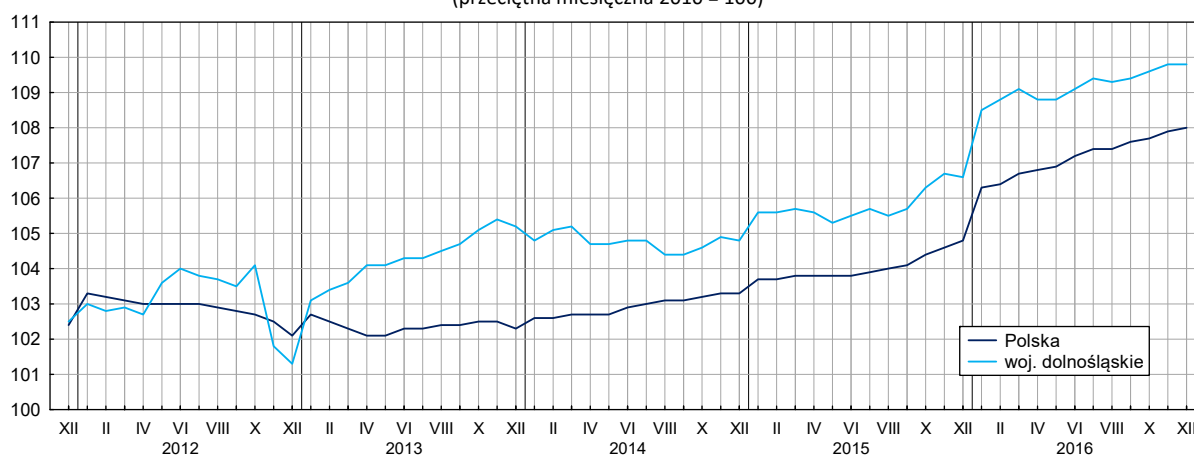
Wyszczególnienie	XII 2016		I–XII 2016	
	w tys.	XII 2015 = 100	w tys.	I–XII 2015 = 100
Ogółem	463,4	103,1	462,2	103,3
w tym:				
Przemysł	215,6	101,0	215,5	101,5
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	179,6	101,4	179,3	101,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	11,2	101,8	11,2	102,2
Budownictwo	24,3	94,7	25,1	96,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	79,9	100,8	80,9	101,5
Transport i gospodarka magazynowa	19,3	99,5	19,5	99,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	14,3	105,6	14,2	107,9
Informacja i komunikacja	15,0	111,6	14,6	116,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7,4	99,7	7,4	99,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	16,9	116,1	15,5	105,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	58,9	115,2	57,7	114,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7,1	99,9	7,3	102,1
Pozostała działalność usługowa	1,8	109,5	1,8	111,9

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W odniesieniu do listopada 2016 r. przeciętne zatrudnienie ogółem pozostało na takim samym poziomie. Wzrost odnotowano w 6 sekcjach, w tym największy w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,3%), natomiast spadek – w 8 sekcjach, w tym największy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,7%).

W 2016 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 462,2 tys. osób, tj. o 3,3% wyższym niż przed rokiem. Wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 10 sekcjach, w tym największy w informacji i komunikacji (o 16,7%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 14,8%). W 4 sekcjach zatrudnienie zmniejszyło się, w tym najbardziej w budownictwie (o 3,6%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

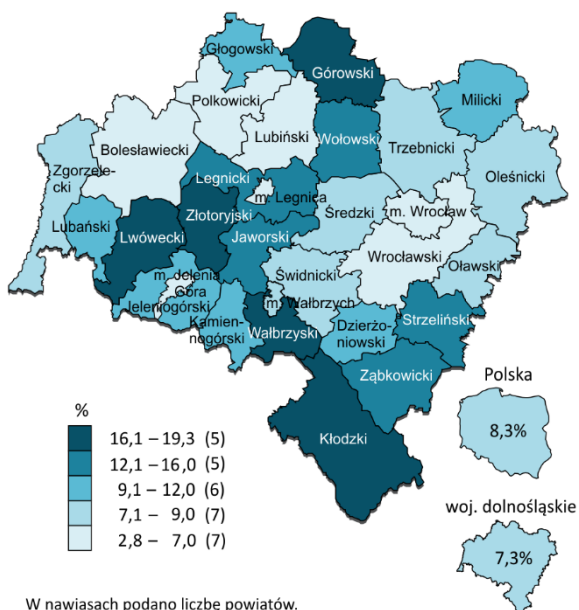
W końcu grudnia 2016 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy w województwie dolnośląskim kształtowała się na poziomie 86,0 tys. osób i była mniejsza o 14,0% (tj. o 14,0 tys. osób) niż w grudniu 2015 r., natomiast o 2,1% (tj. o 1,7 tys. osób) większa w porównaniu do listopada 2016 r. Kobiety stanowiły 52,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 51,6%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2015	2016	
		XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	100,0	84,2	86,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	17,9	13,5	14,0
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	15,7	13,6	12,3
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	8,5	7,2	7,3

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2016 r. wyniosła 7,3%, tj. o 0,1 p.proc. więcej niż przed miesiącem, natomiast o 1,2 p.proc. mniej w porównaniu do grudnia 2015 r. W rankingu z innymi województwami, dolnośląskie pod względem wysokości stopy bezrobocia plasowało się, wraz z woj. pomorskim, na 5. miejscu (najwyższą pozycję zajmowało woj. wielkopolskie ze stopą bezrobocia równą 5,0%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w grudniu 2016 r. (stan w końcu miesiąca)

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia nadal należały:

- wałbrzyski (19,3% wobec 22,4% w grudniu 2015 r.),
- złotoryjski (19,0% wobec 21,2%),
- górowski (18,5% wobec 22,2%),
- lwówecki (16,9% wobec 19,4%),
- kłodzki (16,2% wobec 19,9%).

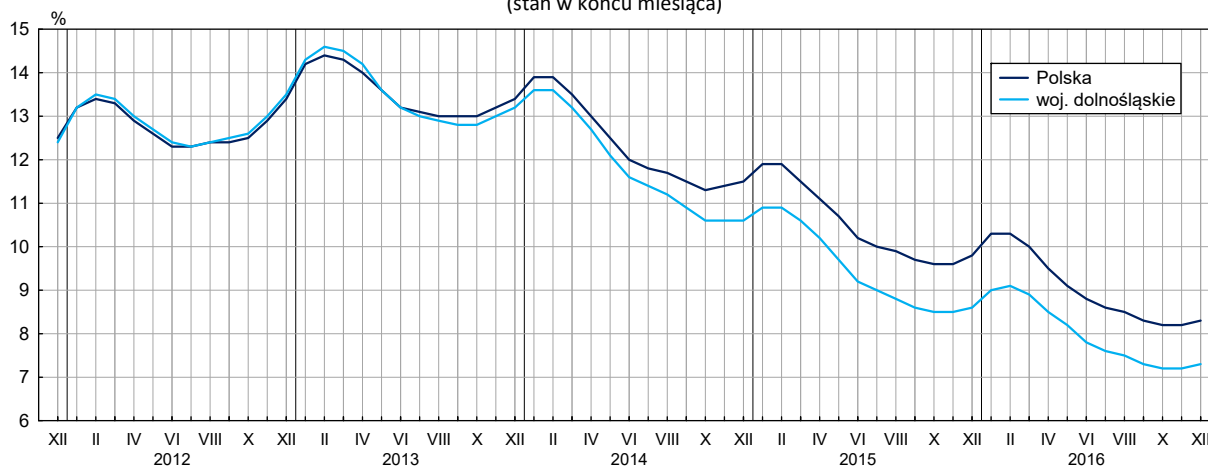
W grupie powiatów o niskiej stopie bezrobocia znalazły się powiaty:

- wrocławski (2,9% wobec 3,4% w analogicznym miesiącu 2015 r.),
  - polkowicki (5,8% wobec 6,3%),
  - bolesławiecki (5,9% wobec 7,6%),
  - lubiński (6,0% wobec 7,0%),
- oraz miasta na prawach powiatu:
- Wrocław (2,8% wobec 3,3%),
  - Jelenia Góra (4,6% wobec 5,7%),
  - Legnica (6,4% wobec 7,1%).

Dystans pomiędzy powiatem wałbrzyskim – plasującym się na ostatnim miejscu – a Wrocławiem mającym najniższy poziom bezrobocia wynosił 16,5 p.proc.

W ujęciu rocznym stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich powiatach, w tym w największym stopniu w powiatach: kłodzkim (o 3,7 p.proc.), górowskim (o 3,7 p.proc.), wałbrzyskim (3,1 p.proc.), lubańskim (o 2,7 p.proc.) oraz lwóweckim (o 2,5 p.proc.).

Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca)

W grudniu 2016 r. w urzędach pracy zarejestrowano 14,0 tys. nowych bezrobotnych, tj. o 21,6% mniej niż przed rokiem, natomiast o 3,7% więcej niż przed miesiącem. Osoby rejestrujące się po raz kolejny stanowiły 89,3% nowo zarejestrowanych (w grudniu 2015 r. – 90,7%). Udział osób rejestrujących się po raz pierwszy zwiększył się w skali roku o 1,4 p.proc. (do 10,7%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 1,2 (przed miesiącem – 1,2, przed rokiem – 1,5).

Jednocześnie w grudniu 2016 r. z ewidencji bezrobotnych wyrejestrowano 12,3 tys. osób, tj. mniej o 21,8% niż przed rokiem i o 9,7% mniej niż przed miesiącem. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 7,2 tys. osób (przed rokiem 9,5 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się w ujęciu rocznym o 1,5 p.proc. (do 58,6%). Zmniejszył się również odsetek osób wyrejestrowanych z powodu nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego (o 0,6 p.proc. do 1,1%). Zwiększył się natomiast odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,8 p.proc. do 22,1%), dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (o 0,7 p.proc. do 5,3%), odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (o 0,7 p.proc. do 3,4%) oraz w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 0,6 p.proc. do 2,7%).

Stopa odpływu bezrobotnych z urzędów pracy (stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w danym miesiącu do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca) wyniosła 14,6 (przed miesiącem – 16,2, przed rokiem – 16,1).

Większość bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy to osoby, które wcześniej pracowały zawodowo – w końcu grudnia 2016 r. zbiorowość ta liczyła 77,7 tys., tj. 90,4% ogółu zarejestrowanych (przed rokiem 89,1 tys., tj. 89,2% ogółu).

Bez prawa do zasiłku pozostawało 72,5 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem zwiększył się w porównaniu z grudniem 2015 r. o 0,3 p.proc. (do 84,3%).

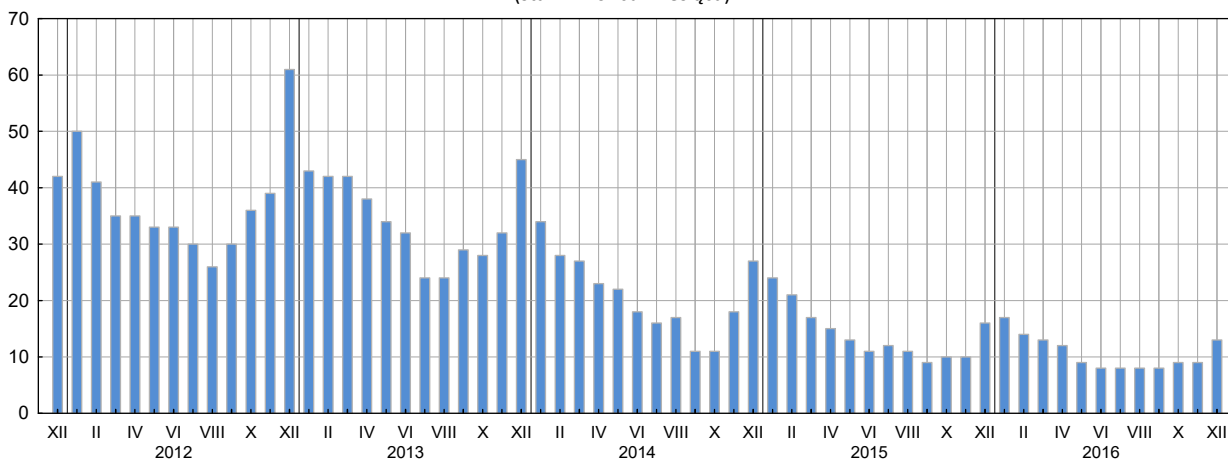
Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w grudniu 2016 r. stanowili 84,8% ogółu bezrobotnych (o 0,8 p.proc. mniej niż przed rokiem). Udział osób długotrwale bezrobotnych¹, stanowiących najliczniejszą grupę zarejestrowanych ogółem, w skali roku zmniejszył się o 0,9 p.proc. Zmniejszył się również udział bezrobotnych osób do 30 roku życia (o 1,4 p.proc.). Zwiększył się natomiast udział bezrobotnych osób posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 1,8 p.proc.) oraz bezrobotnych osób powyżej 50 roku życia (o 0,2 p.proc.), oraz. W ciągu roku nie zmienił się odsetek bezrobotnych niepełnosprawnych (8,3%) oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (5,0%).

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Bezrobotni	2015		2016	
	XII	XI	XI	XII
	w % ogółem			
Do 30 roku życia	23,8	22,8	22,8	22,4
w tym do 25 roku życia	11,8	10,8	10,8	10,5
Długotrwale	53,1	52,3	52,3	52,2
Powyżej 50 roku życia	33,3	33,0	33,0	33,5
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	5,0	4,3	4,3	5,0
Posiadający co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia.....	16,3	18,4	18,4	18,1
Niepełnosprawni	8,3	8,3	8,3	8,3

Bezrobotni na 1 ofertę pracy

(stan w końcu miesiąca)

¹ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W grudniu 2016 r. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 8777 ofert zatrudnienia², tj. o 871 ofert więcej niż przed rokiem, natomiast o 2770 mniej niż przed miesiącem. W końcu grudnia 2016 r. 6437 miejsc pracy pozostawało nierozdysponowanych, co oznacza, że na 1 ofertę pracy przypadało 13 bezrobotnych, przed rokiem – 16, przed miesiącem – 9.

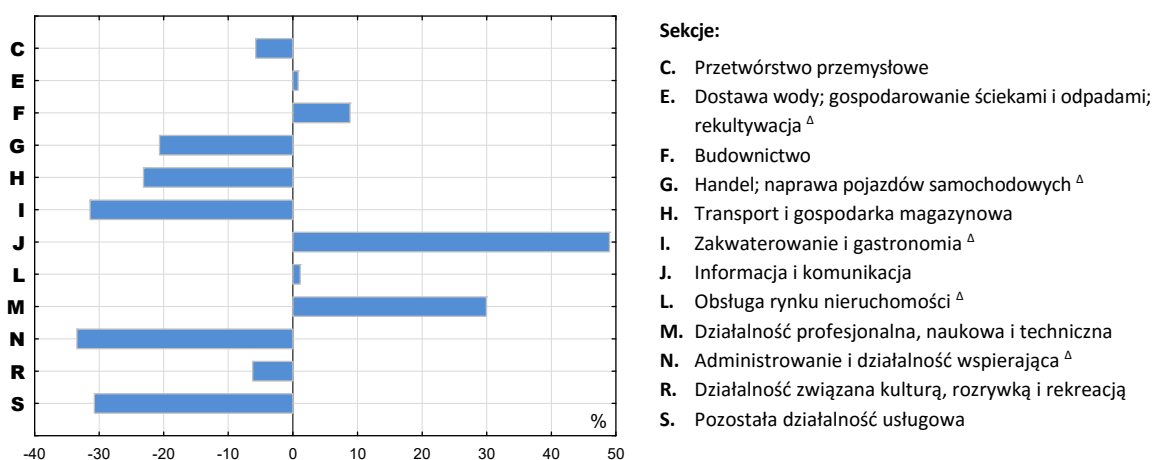
W końcu grudnia 2016 r. w województwie zgłoszono zwolnienia grupowe z 21 zakładów (w tym 18 z sektora prywatnego) i objęły one 805 pracowników. Rok wcześniej dotyczyło to 11 zakładów (8 z sektora prywatnego) i 891 pracowników, a miesiąc wcześniej – 25 zakładów (21 z sektora prywatnego) i 934 osób.

WYNAGRODZENIA

W grudniu 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw rosły w skali roku wolniej niż w porównaniu z poprzednim miesiącem.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie w grudniu 2016 r. kształtowało się na poziomie 4855,65 zł i było wyższe o 3,5% w relacji do grudnia 2015 r. (przed rokiem wzrosło o 4,5%). W kraju przeciętne wynagrodzenie wyniosło 4635,77 zł i wzrosło w ciągu roku o 2,7%.

Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w województwie według wybranych sekcji w grudniu 2016 r.

W porównaniu z grudniem 2015 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w 11 sekcjach sektora przedsiębiorstw, w tym największy w sekcjach dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami (o 7,2%), zakwaterowanie i gastronomia (o 6,5%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 6,2%).

W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie w grudniu 2016 r. najwyższe wynagrodzenie otrzymali pracujący w informacji i komunikacji (wyższe o 49,0%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 29,9%). Stosunkowo najniższe przeciętne wynagrodzenie brutto wystąpiło w administrowaniu i działalności wspierającej (o 33,4% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), a także w zakwaterowaniu i gastronomii (o 31,4%) oraz pozostałej działalności usługowej (o 30,7%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2016		I–XII 2016	
	w zł	XII 2015 = 100	w zł	I–XII 2015 = 100
Ogółem	4855,65	103,5	4370,08	104,3
w tym:				
Przemysł	5456,05	104,6	4823,37	104,3
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4575,46	104,2	4343,60	105,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4895,76	107,2	4163,64	102,5
Budownictwo	5284,98	98,6	4680,31	104,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3853,12	106,2	3636,90	107,6
Transport i gospodarka magazynowa	3732,98	103,2	3643,28	103,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3330,64	106,5	3304,59	106,8
Informacja i komunikacja	7235,17	105,1	7049,31	105,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4910,05	98,1	4291,78	100,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6309,76	95,6	5547,79	103,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3231,70	103,7	3065,92	102,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4553,96	105,1	3861,14	104,5
Pozostała działalność usługowa	3363,25	100,2	3187,35	98,6

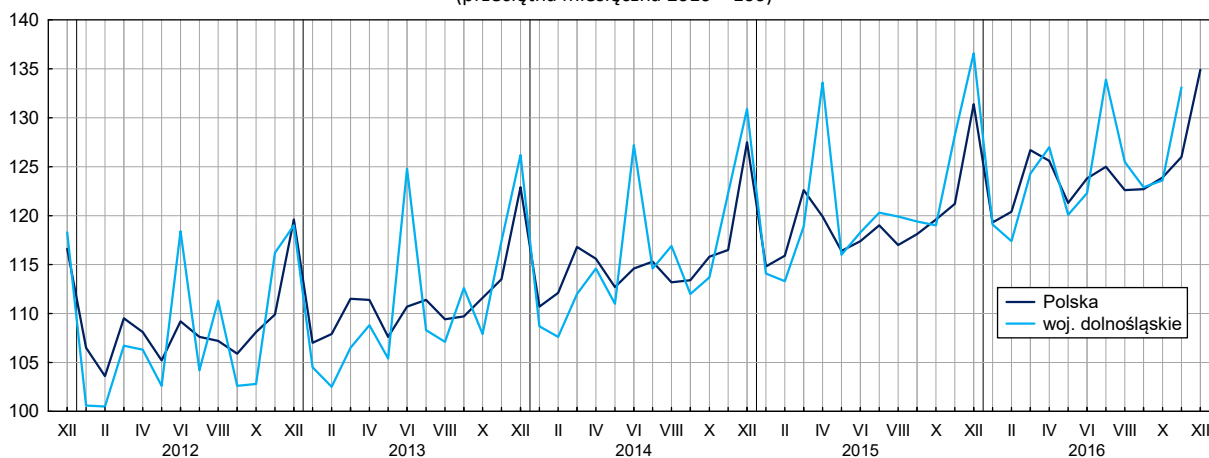
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

² Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

W relacji do listopada 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie wyższym o 6,0%.

W 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4370,08 zł, tj. o 4,3% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 4,4% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2010 = 100)

CENY DETALICZNE

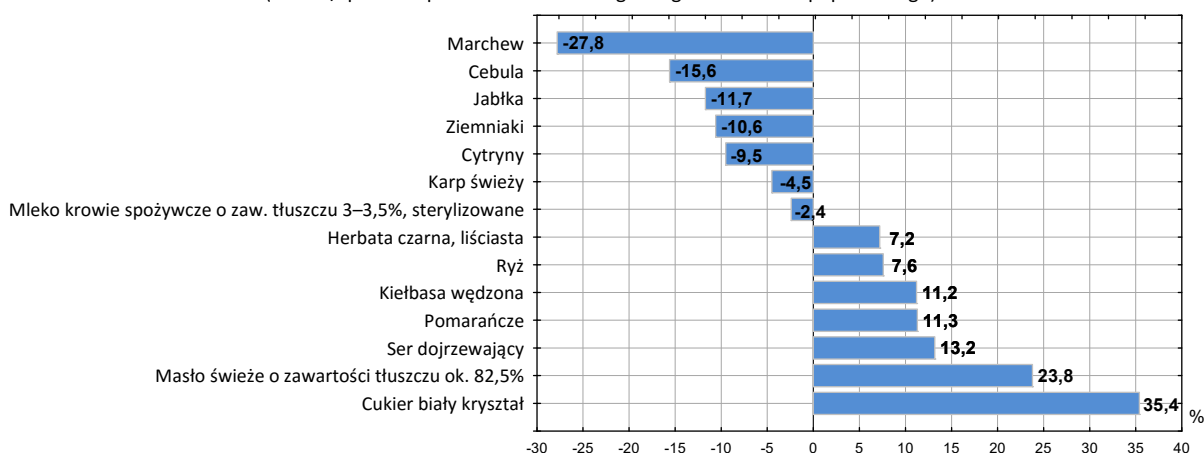
W grudniu 2016 r. w grupie „pieczywo i produkty zbożowe” wzrost cen detalicznych w skali roku dotyczył większości badanych produktów: ryżu (o 7,6%), mąki pszennej (o 4,6%), kaszy jęczmiennej (o 2,2%) oraz chleba pszenno-żytniego (o 1,6%). W ciągu roku nie zmieniła się cena bułki pszennej.

W grupie „mięso” w relacji do grudnia 2015 r. wzrosła cena mięsa wieprzowego z kością (schab środkowy) – o 4,6% oraz mięsa wołowego z kością (rostbef) – o 1,0%. Niższa była natomiast cena kurcząt patroszonych (o 2,2%) oraz mięsa wołowego bez kości (z udźca) – o 1,0%. Wśród badanych wędlin wzrosły ceny kielbasy wędzonej (o 11,2%), szynki wieprzowej gotowanej (o 5,7%) i kielbasy suszonej (o 2,5%).

W relacji do grudnia 2015 r. cena karpia świeżego zmniejszyła się o 4,5%, natomiast cena mrożonego fileta z morszczuka wzrosła o 6,8%.

W grupie „mleko, sery i jaja” spadek cen dotyczył: mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowanego (o 2,4%), sera twarogowego półtłustego (o 1,8%) oraz jaj kurzych świeżych (o 1,8%). Zwiększyły się natomiast ceny sera dojrzewającego (o 13,2%), śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 1,2%) oraz mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 0,8%).

Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych w grudniu 2016 r. (wzrost/spadek w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie „oleje i tłuszcze” wzrosły ceny wszystkich badanych produktów: masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 23,8%), margaryny (o 5,1%) oraz oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 4,2%).

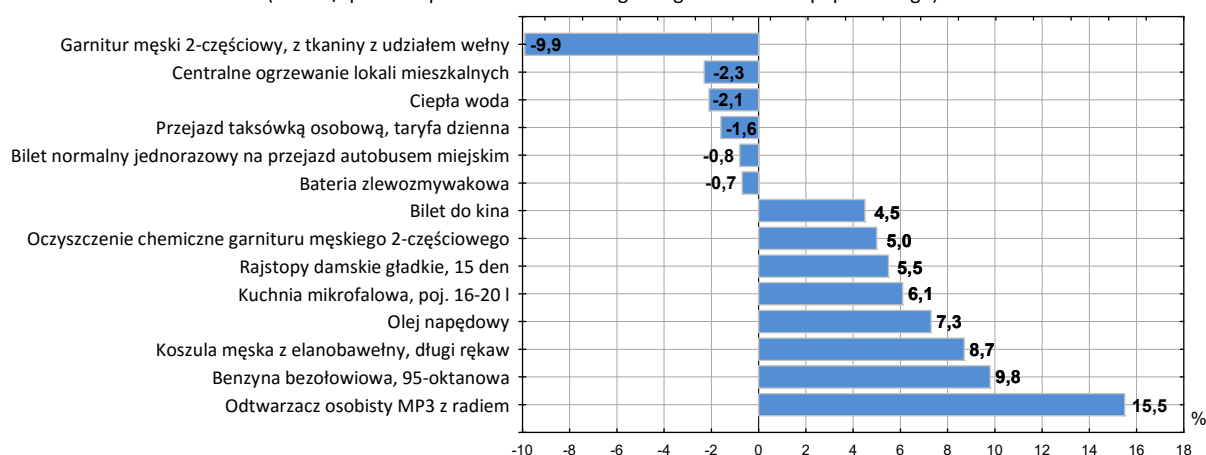
W grupie „warzywa i owoce” w skali roku wzrosły ceny pomarańczy (o 11,3%), natomiast obniżyły się ceny: marchwi (o 27,8%), cebuli (o 15,6%), jabłek (11,7%), ziemniaków (o 10,6%) oraz cytryn (o 9,5%).

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych wzrosły ceny m.in.: cukru białego kryształ (o 35,4%), herbaty czarnej, liściastej (o 7,2%), soku jabłkowego (o 3,5%), piwa jasnego pełnego butelkowanego (o 3,0%), kawy naturalnej mielonej (o 2,8%) i czekolady mlecznej (o 2,4%).

W porównaniu do grudnia 2015 r. odnotowano wzrost cen związanych z mieszkaniem: pobrania zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej (o 3,7%), wywozu nieczystości segregowanych (o 0,8%) i niesegregowanych (o 0,5%). Zmniejszyła się natomiast opłata za ciepłą wodę (o 2,1%) oraz centralne ogrzewanie (o 2,3%). W grudniu 2016 r. za tonę węgla kamiennego płacono o 0,9% więcej niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego.

Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych w grudniu 2016 r.

(wzrost/spadek w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Wśród produktów i usług związanych z transportem obniżyła się cena przejazdu taksówką osobową, taryfa dzienna (o 1,6%), biletu normalnego na przejazd autobusem miejskim (o 0,8%), natomiast wzrosły ceny benzyny silnikowej bezołowiowej 95-oktanowej (o 9,8%) oraz oleju napędowego (o 7,3%).

W skali roku wzrosła cena biletu do kina – o 4,5% oraz opłata za wizytę u lekarza specjalisty – o 2,9%.

Wśród pozostałych badanych artykułów nieżywnościowych wzrost cen w porównaniu z grudniem 2015 r. dotyczył m.in.: odtwarzacza osobistego MP3 z radiem (o 15,5%), koszuli męskiej z elanobawełny, długi rękaw (o 8,7%), kuchni mikrofalowej o poj. 16-20 l (o 6,1%), rajstop damskich gładkich 15 den (o 5,5%) oraz firanki syntetycznej (o 3,6%). Mniej natomiast płacono m.in. za: garnitur męski 2-częściowy z tkaniny z udziałem wełny (o 9,9%) oraz baterię zlewozmywakową (0,7%). W ciągu roku nie zmieniła się cena mydła toaletowego.

W skali roku wzrosła cena oczyszczenia chemicznego garnituru męskiego 2-częściowego – o 5,0%, podzelowania obuwia męskiego – o 1,0% oraz strzyżenia włosów męskich – o 0,7%.

ROLNICTWO

W grudniu 2016 r. średnia³ temperatura powietrza na obszarze województwa dolnośląskiego wyniosła 0,9°C i była o 4,5°C niższa niż w grudniu 2015 r. Średnia suma opadów atmosferycznych w województwie osiągnęła wartość 25,4 mm (wobec 12,8 mm w grudniu 2015 r.). We Wrocławiu suma opadów w grudniu 2016 r. stanowiła 74% normy z wielolecia (1971-2000), podczas gdy w analogicznym miesiącu 2015 r. – 51% normy. Liczba dni z opadami wyniosła od 11 do 17 w zależności od regionu (rok wcześniej w granicy 9 – 11 dni).

³ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z czterech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zlokalizowanych w Jeleniej Górze, Kłodzku, Legnicy i Wrocławiu.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–XII 2016		XII 2016		
	w tys. t	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	w tys. t	XII 2015 = 100	XI 2016 = 100
Ziarno zbóż podstawowych^b	1015,1	106,2	142,1	112,9	167,4
w tym:					
pszenica	809,1	114,5	136,6	124,6	182,1
żyto	13,1	69,7	1,8	73,1	71,2

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

Na rynku rolnym w grudniu 2016 r. łącznie skupiono 142,1 tys. ton zbóż podstawowych i było to więcej o 67,4% w porównaniu do poprzedniego miesiąca oraz o 12,9% w relacji do grudnia 2015 r. W porównaniu zarówno do listopada 2016 r., jak i grudnia 2015 r. więcej skupiono pszenicy, natomiast mniej żyta. W okresie lipiec-grudzień 2016 r. skup zbóż podstawowych wyniósł 1015,1 tys. ton i był większy o 6,2% niż w tym samym okresie 2015 r., przy czym pszenicy skupiono więcej (o 14,5%), natomiast żyta mniej (o 30,3%).

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–XII 2016		XII 2016		
	w tys. t	I–XII 2015 = 100	w tys. t	XII 2015 = 100	XI 2016 = 100
Żywiec rzeźny^b	97,1	96,8	8,7	114,8	117,9
w tym:					
bydło (bez cieląt)	10,1	73,8	0,5	85,8	88,3
trzoda chlewna	11,1	78,6	0,6	75,0	92,9
drób	76,0	104,7	7,6	122,7	123,4
Mleko^c	162,1	98,7	13,1	97,5	103,6

a W okresie lipiec-grudzień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

W grudniu 2016 r. skup żywca rzeźnego ogółem wyniósł 8,7 tys. ton, tj. więcej zarówno w relacji do wcześniejszego miesiąca (o 17,9%), jak i do grudnia 2015 r. (o 14,8%). Zarówno w skali miesiąca, jak i roku więcej skupiono wyłącznie żywca drobiowego, w przypadku pozostałych gatunków – notowano spadek.

W 2016 r. skup żywca rzeźnego był niższy o 3,2% od notowanego w 2015 r. W skali roku odnotowano mniejszy skup trzody chlewniej i bydła odpowiednio o 21,4% i o 26,2%.

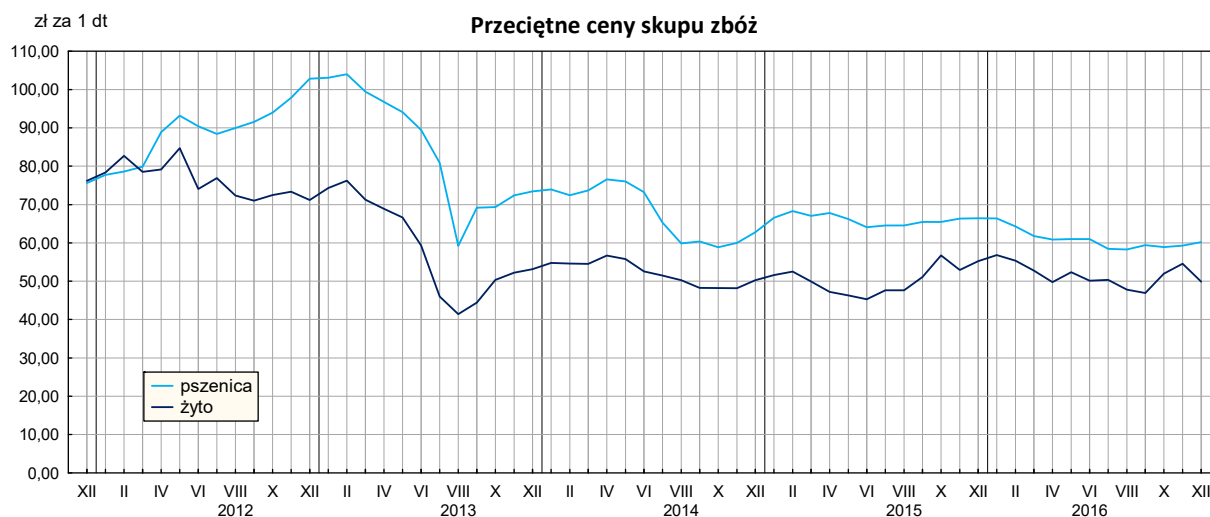
W 2016 r. skupiono 162,1 mln l mleka, tj. mniej o 1,3% niż w 2015 r. W grudniu 2016 r. dostawy mleka do skupu były większe w ujęciu miesięcznym (o 3,6%), natomiast mniejsze w porównaniu do grudnia 2015 r. (o 2,5%).

Przeciętne ceny w skupie podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

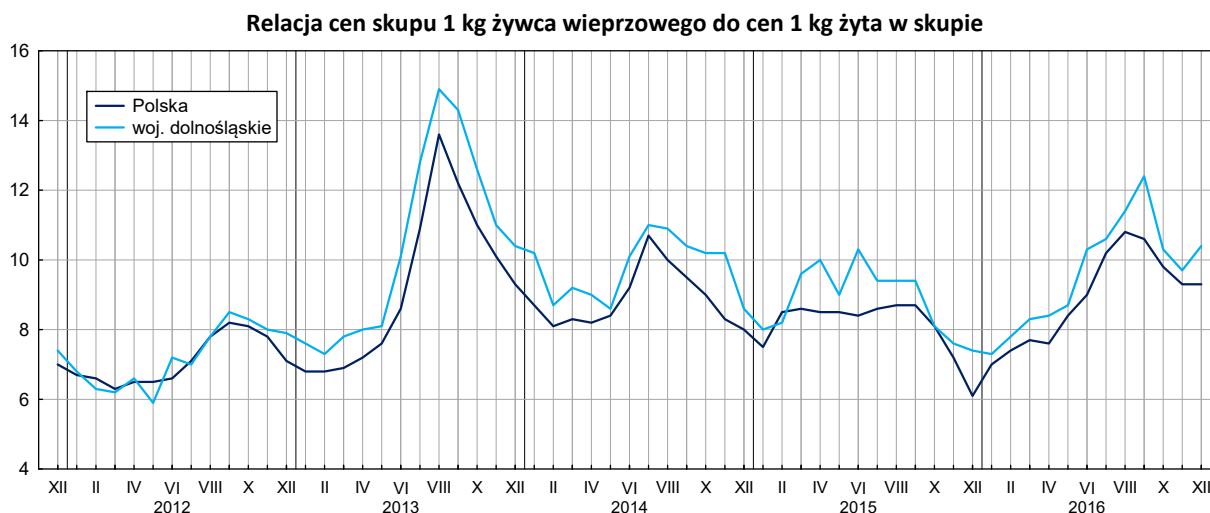
Wyszczególnienie	I–XII 2016		XII 2016		
	zł	I–XII 2015 =100	zł	XII 2015 = 100	XI 2016 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:					
pszenica	60,14	91,6	60,21	90,7	101,6
żyto	49,93	98,2	49,90	90,3	91,5
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:					
bydło (bez cieląt)	5,94	97,7	6,55	99,1	106,8
trzoda chlewna	4,67	105,4	5,19	127,0	97,7
drób	3,75	93,8	3,78	97,9	99,8
Mleko za 1 hl	111,51	95,6	134,30	116,4	107,5

a Bez ziarna siewnego.

Średnia cena skupu pszenicy w grudniu 2016 r. była o 1,6% wyższa niż przed miesiącem, natomiast o 9,3% niższa niż przed rokiem. Cena żyta zarówno w porównaniu do grudnia 2015 r., jak i listopada 2016 r. obniżyła się odpowiednio o 9,7% i o 8,5%.

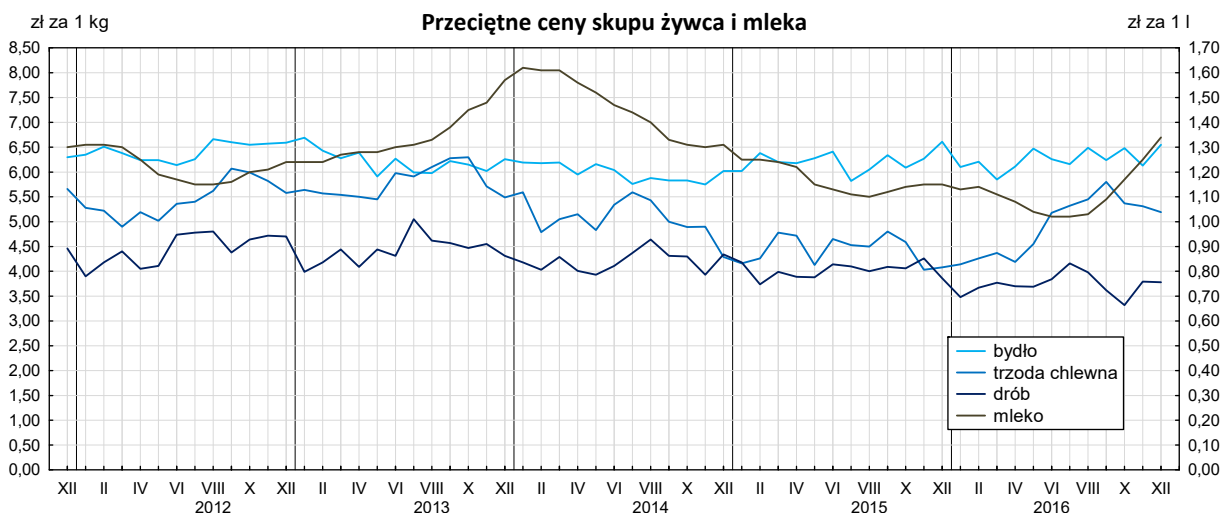

W porównaniu do listopada 2016 r. odnotowano spadek cen żywca wieprzowego w skupie o 2,3%; za 1 kg tego surowca w grudniu 2016 r. płacono 5,19 zł i było to więcej o 27,0% w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku. Cena 1 kg żywca wieprzowego (w wadze żywej) w grudniu 2016 r. równoważyła wartość 10,4 kg żyta (według cen w skupie), wobec 9,7 miesiąc wcześniej i 7,4 w grudniu 2015 r.

Przeciętna cena skupu 1 kg żywca drobiowego w grudniu 2016 r. wyniosła 3,78 zł i zarówno w odniesieniu do grudnia 2015 r., jak i listopada 2016 r. zmniejszyła się odpowiednio o 2,1% i o 0,2%. Przeciętna cena skupu żywca wołowego (6,55 zł/kg) była wyższa w skali miesiąca (o 6,8%), natomiast niższa o 0,9% w odniesieniu do grudnia 2015 r.

Średnia cena skupu mleka w grudniu 2016 r. ukształtowała się na poziomie 134,30 zł za 1 hl i była wyższa niż w grudniu 2015 r. (o 16,4%) oraz w listopadzie 2016 r. (o 7,5%).

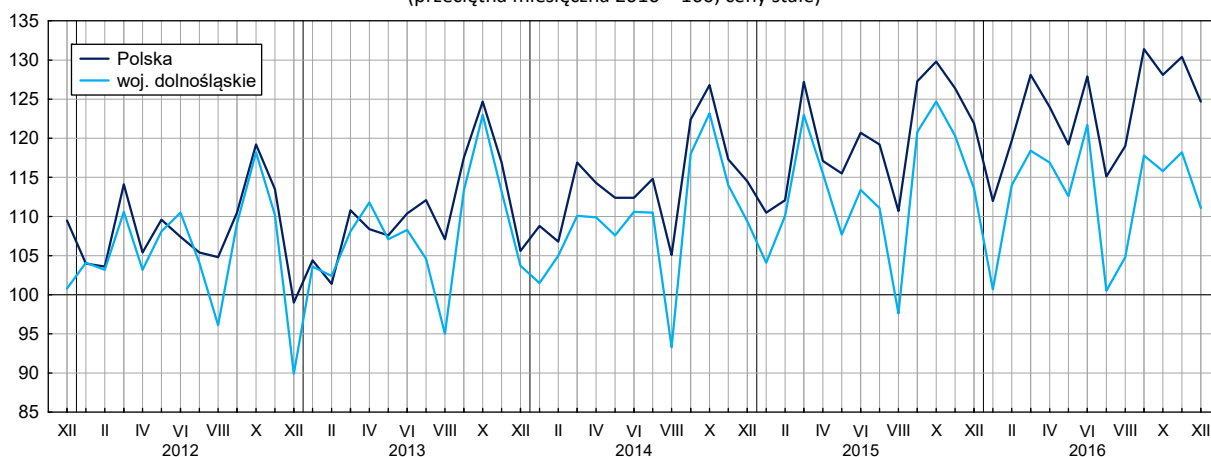

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w grudniu ub. roku osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 9474,9 mln zł i była (w cenach stałych) o 2,0% niższa niż rok wcześniej (kiedy to zanotowano jej wzrost o 3,8%). Równocześnie w skali roku wystąpił spadek (w cenach bieżących) **produkcji budowlano-montażowej** o 15,6% (rok wcześniej – wzrost o 9,4%).

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 74,2% produkcji przemysłowej ogółem, w porównaniu z grudniem 2015 r. zmniejszyła się (w cenach stałych) o 1,8% (wówczas odnotowano wzrost o 5,2%). W sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja odnotowano wzrost o 5,0% (wobec wzrostu o 17,1% w 2015 r.).

Produkcja sprzedana przemysłu
(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

Wyższy niż w grudniu 2015 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 19 (spośród 31 występujących w województwie) działach przemysłu. Spośród działów o wysokim udziale w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu wyższa niż w grudniu 2015 r. była m.in.: produkcja artykułów spożywczych (o 20,7%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 13,9%), produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 11,4%) oraz produkcja maszyn i urządzeń (o 11,2%). Spadek produkcji sprzedanej dotyczył natomiast m.in. produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 48,6%) oraz urządzeń elektrycznych (o 9,4%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2016	I–XII 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
Ogółem	98,0	100,1	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	98,2	100,8	81,3
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	120,7	102,4	5,4
papieru i wyrobów z papieru	106,6	103,6	3,4
chemikaliów i wyrobów chemicznych	111,4	107,2	4,0
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	104,2	102,1	8,2
wyrobów z metali ^Δ	101,5	101,9	5,9
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	51,4	79,9	6,9
urządzeń elektrycznych	90,6	88,3	5,2
maszyn i urządzeń ^Δ	111,2	113,2	4,5
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	113,9	102,3	21,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	105,0	106,6	2,4

W porównaniu z listopadem ub. roku produkcja sprzedana przemysłu zmniejszyła się o 6,0%, w tym o 10,1% w przetwórstwie przemysłowym.

Na 1 zatrudnionego produkcja sprzedana przemysłu w grudniu 2016 r. wyniosła (w cenach bieżących) 43,9 tys. zł i była (w cenach stałych) o 2,9% mniejsza niż rok wcześniej, przy większym o 1,0% przeciętnym zatrudnieniu oraz wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 4,6%.

W 2016 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 112104,7 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 0,1% niż w 2015 r. Produkcja zwiększyła się w przetwórstwie przemysłowym (o 0,8%), a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,6%).

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w grudniu 2016 r. wyniosła 1303,6 mln zł i była niższa o 11,7% niż w grudniu 2015 r. (kiedy notowano wzrost o 5,5%).

W porównaniu z poprzednim miesiącem produkcja sprzedana budownictwa zwiększyła się o 30,9%.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w grudniu 2016 r. ukształtowała się na poziomie 53,6 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 6,7% niższa niż rok wcześniej, przy mniejszym o 5,3% przeciętnym zatrudnieniu oraz mniejszym o 1,4% przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto.

W 2016 r. produkcja sprzedana budownictwa osiągnęła wartość 11057,3 mln zł, tj. o 6,0% niższą w porównaniu z 2015 r. (kiedy notowano spadek o 5,6%).

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w grudniu 2016 r. ukształtowała się na poziomie 645,7 mln zł i stanowiła 49,5% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W porównaniu do listopada 2016 r. produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 28,3%, a w relacji do grudnia 2015 r. zmniejszyła – o 15,6%. W strukturze produkcji budowlano-montażowej w grudniu 2016 r. największy udział (42,3%) miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej. W skali roku wartość produkcji zrealizowanej w tym dziale zmniejszyła się o 23,5%. Podmioty specjalizujące się w budowie budynków oraz wykonujące głównie roboty budowlane specjalistyczne w skali roku notowały spadek produkcji budowlano-montażowej (odpowiednio o 10,1% i o 8,1%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	XII 2016	I–XII 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	84,4	89,1	100,0
Budowa budynków ^Δ	89,9	94,1	24,6
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	76,5	84,1	40,3
Roboty budowlane specjalistyczne	91,9	92,1	35,1

W porównaniu z listopadem 2016 r. odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej we wszystkich formach produkcji budowlano-montażowej, w tym największy w dziale roboty budowlane specjalistyczne (o 47,3%).

W 2015 r. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 5215,0 mln zł i stanowiła 47,2% wartości ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W ciągu roku jej wartość zmniejszyła się o 10,9% (wobec spadku o 0,2% w 2015 r.). W strukturze produkcji budowlano-montażowej największy udział miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (40,3%).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W grudniu 2016 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r. zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, natomiast zmniejszyła się liczba mieszkań rozpoczętych.

Według wstępnych danych⁴ w grudniu 2016 r. w województwie **przekazano do użytkowania** 1908 mieszkań, tj. o 4,9% więcej niż przed rokiem. W kraju oddano do użytkowania o 9,8% więcej mieszkań niż rok wcześniej.

W grudniu 2016 r. najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem – 1328 oraz inwestorzy indywidualni – 548 (przed rokiem w tych formach budownictwa oddano odpowiednio 1254 i 521 mieszkań). W budownictwie spółdzielczym oddano 32 mieszkania. W budownictwie społecznym czynszowym, komunalnym i zakładowym nie oddano nowych mieszkań.

Mieszkania oddane do użytkowania w województwie dolnośląskim w grudniu 2016 r. stanowiły 9,8% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

⁴ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

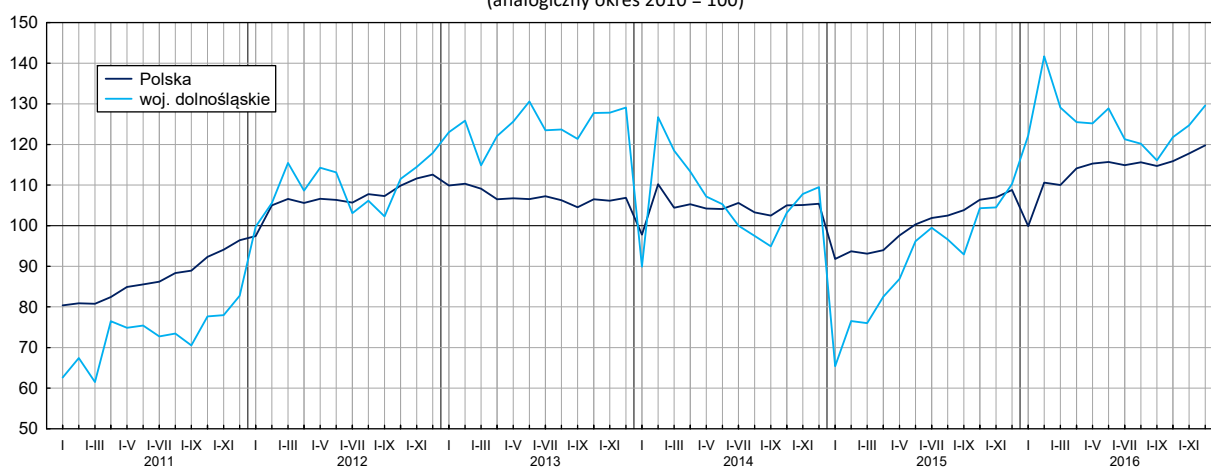
Liczba mieszkańców oddanych do użytkowania w okresie styczeń-grudzień 2016 r. kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XII 2015 = 100	
Ogółem	16518	100,0	117,7	81,2
Indywidualne	5286	32,0	91,4	130,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	10719	64,9	132,8	58,3
Spółdzielcze	173	1,0	288,3	57,5
Komunalne	76	0,5	96,2	41,6
Spółeczne czynszowe	248	1,5	21 razy	55,6
Zakładowe	16	0,1	59,3	77,1

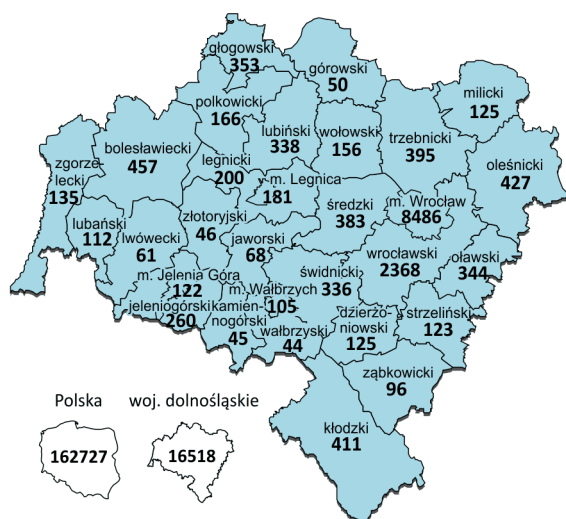
W 2016 r. oddano do użytkowania 16518 mieszkań, tj. o 2483 więcej niż w 2015 r. Wzrost liczby zrealizowanych mieszkań odnotowano w budownictwie społecznym czynszowym, spółdzielczym oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (odpowiednio o 21 razy, 188,3% i 32,8%).

Mieszkania oddane do użytkowania

(analogiczny okres 2010 = 100)

Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń-grudzień 2016 r.

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w 2016 r. wyniosła 81,2 m² i była o 7,2 m² mniejsza niż w 2015 r. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy indywidualni. Spadek przeciętnej powierzchni użytkowej oddanego mieszkania odnotowano w budownictwie: społecznym czynszowym, spółdzielczym i indywidualnym. Większe były natomiast mieszkania zakładowe, komunalne oraz przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.

W 2016 roku najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania na terenie Wrocławia – 51,4% (8486 mieszkań) ogółu oddanych w województwie, a następnie w powiecie wrocławskim – 14,3% (2368). W powiatach: wałbrzyskim, kamiennogórskim i złotoryjskim przekazano najmniej mieszkań (odpowiednio 44, 45 i 46).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały na terenie powiatów: złotoryjskiego (166,1 m²), wałbrzyskiego (139,5 m²), kamiennogórskiego (139,0 m²) i górowskiego (138,0 m²). Najmniejsze (poniżej 90 m²) wybudowano we Wrocławiu (59,4 m²), Legnicy (81,8 m²), Jeleniej Górze (88,7 m²) oraz w powiatach głogowskim i wołowskim (po 89,1 m²).

W grudniu 2016 r. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** 2503 nowych mieszkań. Było to o 7,7% więcej niż w analogicznym miesiącu 2015 r. Najwięcej pozwoleń (64,8% ogólnej liczby) dotyczyło mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

W omawianym miesiącu **rozpoczęto budowę** 1195 mieszkań, czyli w relacji do poprzedniego roku mniej o 7,3%. Najwięcej mieszkań (tj. 69,8%) mają wybudować inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkania, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń-grudzień 2016 r. kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XII 2015 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XII 2015 = 100
Ogółem	21987	100,0	114,2	17051	100,0	101,1
Indywidualne	6933	31,5	110,2	5356	31,4	99,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	14402	65,5	112,3	11241	65,9	104,0
Spółdzielcze	55	0,3	687,5	257	1,5	189,0
Komunalne	509	2,3	385,6	156	0,9	780,0
Społeczne czynszowe	87	0,4	x	30	0,2	6,3
Zakładowe	1	0,0	100,0	11	0,1	73,3

W 2016 r. w porównaniu z 2015 r. zwiększyła się zarówno liczba pozwoleń na budowę lub zgłoszeń z projektem budowlanym mieszkań (o 14,2%), jak i liczba mieszkań rozpoczętych (o 1,1%). W 2016 r. wśród mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia i wśród mieszkań rozpoczętych zdecydowaną większość stanowiły mieszkania, które zostaną wybudowane przez inwestorów budujących na sprzedaż lub wynajem.

RYNEK WEWNĘTRZNY

W grudniu 2016 r. odnotowano w skali roku (w cenach bieżących) wzrost sprzedaży detalicznej i jednocześnie wzrost sprzedaży hurtowej.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w grudniu 2016 r. była o 7,6% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,7% w grudniu 2015 r.). Największy znaczący wzrost sprzedaży detalicznej w relacji do analogicznego miesiąca 2015 r. odnotowano w grupie pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach – o 69,8%. W grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o udziale – 45,9% sprzedaży detalicznej ogółem) również odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej w skali roku o 3,9%.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2016	I–XII 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
Ogółem ^a	107,6	105,1	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	109,8	113,0	12,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	122,3	94,1	4,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	103,9	105,7	45,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	169,8	132,3	1,6
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	112,6	110,8	6,2
Włókno, odzież, obuwie	114,2	107,6	12,2
Mebłe, RTV, AGD	109,3	105,1	5,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	103,5	112,0	1,7
Pozostałe	91,2	83,5	7,2

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż detaliczna w grudniu 2016 r. w porównaniu z listopadem ub. roku była wyższa o 23,8%. W skali miesiąca wzrost sprzedaży detalicznej dotyczył wszystkich grup towarowych, w tym najwyższy w grupie meble, prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 46,0%).

W 2016 r. sprzedaż detaliczna była wyższa o 5,1% niż w 2015 r. (wobec wzrostu o 0,6%).

W grudniu ub. roku **sprzedaż hurtowa** (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych była niższa w relacji do wcześniejszego miesiąca o 8,6%, natomiast wyższa w porównaniu do grudnia 2015 r. – o 0,4%. W przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano spadek sprzedaży hurtowej w skali miesiąca – o 8,1% oraz w skali roku – o 1,0%.

W 2016 r., w porównaniu do roku wcześniejszego, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zmniejszyła się o 2,3%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 4,2%.

TABL. 1. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	2015	445,1	445,0	445,5	445,1	443,9	444,8	445,6	444,8	445,6	448,3	449,9	449,5
	2016	457,5	458,9	460,3	459,0	458,9	460,1	461,5	461,2	461,5	462,4	463,5	463,4
poprzedni miesiąc = 100	2015	100,8	100,0	100,1	99,9	99,7	100,2	100,2	99,8	100,2	100,6	100,4	99,9
	2016	101,8	100,3	100,3	99,7	100,0	100,3	100,3	99,9	100,1	100,2	100,2	100,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2015	100,8	100,5	100,5	100,9	100,7	100,8	100,9	101,1	101,3	101,7	101,8	101,7
	2016	102,8	103,1	103,3	103,1	103,4	103,4	103,6	103,7	103,6	103,2	103,0	103,1
Bezrobotni zarejestrowani (w osobach; stan w końcu okresu)	2015	128074	128196	124742	119164	113340	106830	103521	101581	98818	97442	97765	99952
	2016	105601	106443	103991	99005	94811	90706	88568	87237	85652	84334	84247	85984
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	2015	10,9	10,9	10,6	10,2	9,7	9,2	9,0	8,8	8,6	8,5	8,5	8,5
	2016	8,9	9,0	8,8	8,4	8,0	7,7	7,5	7,4	7,3	7,2	7,2	7,3
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	2015	6377	8541	10245	9122	10696	10949	9684	10314	12694	9719	8430	7906
	2016	7599	10601	11637	11519	12301	12775	12049	13015	12339	10342	11547	8777
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	2015	24	21	17	15	13	11	12	11	9	10	10	16
	2016	17	14	13	12	9	8	8	8	8	9	9	13
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze													
przedsiębiorstw ^a (w zł)	2015	3914,56	3886,69	4078,89	4586,70	4024,79	4062,45	4129,85	4115,44	4097,23	4086,41	4413,12	4692,39
	2016	4093,50	4037,90	4274,20	4369,77	4134,03	4209,89	4610,10	4319,65	4228,29	4251,83	4579,44	4855,65
poprzedni miesiąc = 100	2015	87,2	99,3	104,9	112,4	87,7	100,9	101,7	99,7	99,6	99,7	108,0	106,3
	2016	87,2	98,6	105,9	102,2	94,6	101,8	109,5	93,7	97,9	100,6	107,7	106,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2015	105,0	105,3	106,2	116,7	105,7	93,1	105,0	102,6	106,6	104,8	105,2	104,5
	2016	104,6	103,9	104,8	95,3	102,7	103,6	111,6	105,0	103,2	104,0	103,8	103,5
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2015	.	.	98,6	.	.	99,2	.	.	99,4	.	.	99,5
	2016	.	.	99,1	.	.	99,1	.	.	99,2	.	.	.

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

TABL. 1. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	2015	105,7	102,7	97,5	101,6	96,8	96,8	102,8	98,0	102,4	100,9	101,3	99,9
	2016	100,3	94,3	98,5	98,4	100,3	100,0	97,1	98,4	104,8	98,3	98,8	101,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2015	90,0	95,1	91,2	89,1	86,1	86,7	101,4	105,2	107,3	111,0	110,6	106,1
	2016	100,6	92,4	93,4	90,4	93,7	96,8	91,5	91,9	94,0	91,5	89,3	91,1
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt; wadze żywej):													
poprzedni miesiąc = 100	2015	100,0	106,0	97,2	99,7	101,6	102,0	90,8	104,0	104,8	96,1	103,0	105,4
	2016	92,3	101,8	94,1	104,4	106,0	96,7	98,4	105,4	96,1	103,8	94,7	106,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2015	97,2	103,2	100,2	103,9	102,0	106,1	101,0	102,9	108,7	104,5	109,0	109,8
	2016	101,4	97,4	94,4	98,8	103,0	97,7	105,7	107,2	98,4	106,3	97,8	99,1
skupu żywca rzeźnego wieprzowego (w wadze żywej):													
poprzedni miesiąc = 100	2015	97,0	102,4	112,2	98,6	87,5	112,7	97,4	99,3	106,7	95,6	87,7	101,2
	2016	101,3	103,0	102,6	96,1	108,4	113,8	102,7	102,5	106,5	92,6	98,9	97,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2015	74,4	88,9	94,7	91,6	85,4	87,1	81,0	82,9	96,0	93,9	82,2	95,2
	2016	99,4	100,0	91,3	89,0	110,2	111,3	117,3	121,1	120,8	117,0	131,8	127,0
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego (w wadze żywej)													
do cen 1 kg żyta	2015	8,1	8,1	9,6	10,0	8,9	10,3	9,5	9,4	9,4	8,1	7,6	7,4
	2016	7,3	7,8	8,3	8,4	8,7	10,3	10,6	11,4	12,4	10,3	9,7	10,4
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	2015	95,2	105,8	111,7	91,7	95,5	105,3	97,9	87,9	123,8	103,2	96,5	94,3
	2016	88,8	113,2	103,9	98,7	96,3	108,1	82,6	104,3	112,4	98,3	102,1*	94,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2015	102,5	104,9	111,7	102,7	100,1	102,5	100,5	104,6	102,5	101,3	105,7	103,8
	2016	96,9	103,7	96,4	103,7	104,6	107,4	90,6	107,5	97,6	93,0	98,4*	98,0
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2015	33,4	127,8	137,5	96,7	106,6	105,0	107,7	100,0	108,8	105,9	95,3	145,3
	2016	32,1	118,7	112,0	102,1	118,2	106,8	100,4	108,0	106,0	98,7	105,6	128,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2015	101,0	94,3	119,5	97,1	99,1	92,0	97,7	98,7	106,0	84,0	97,5	109,4
	2016	104,9	97,4	79,3	83,7	92,8	94,4	88,0	95,0	92,6	86,2	95,5	84,4

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 1. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	2015	865	1642	2524	3590	4566	5958	7573	8212	9242	11063	12216	14035
	2016	1615	3041	4286	5465	6581	7983	9242	10220	11565	12941	14610	16518
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2015	72,8	60,4	64,2	72,8	81,0	91,4	99,5	99,0	97,8	101,0	96,8	100,6
	2016	186,7	185,2	169,8	152,2	144,1	134,0	122,0	124,5	125,1	117,0	119,6	117,7
Sprzedaż detaliczna towarów^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2015	75,9	97,5	120,5	96,6	97,8	101,0	100,8	95,8	104,3	109,5	91,5	122,1
	2016	75,9	100,1	118,5	97,9	97,3	98,8	102,7	98,5	100,0	107,0	94,8	123,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2015	100,4	96,4	106,5	96,7	100,6	103,7	101,5	97,7	100,7	103,5	103,5	104,7
	2016	104,7	107,4	105,6	107,1	106,6	104,3	106,3	109,3	104,8	102,5	106,1	107,6
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach^b (w %):													
brutto ^c	2015	.	.	5,1	.	.	5,9	.	.	5,7	.	.	4,9
	2016	.	.	5,3	.	.	5,2	.	.	5,1	.	.	.
netto ^d	2015	.	.	4,0	.	.	4,7	.	.	4,7	.	.	3,9
	2016	.	.	4,5	.	.	4,3	.	.	4,2	.	.	.
Nakłady inwestycyjne ^b (w mln zł; ceny bieżące)	2015	.	.	2477,0	.	.	5424,4	.	.	8801,1	.	.	13576,9
	2016	.	.	2749,9	.	.	6031,5	.	.	9042,1	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2015	.	.	101,4	.	.	103,9	.	.	106,5	.	.	107,6
	2016	.	.	111,0	.	.	111,2	.	.	102,7	.	.	.
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu miesiąca) ^e	2015	351426	352063	352083	352792	353237	354296	355211	356184	357365	358309	357522	357102
	2016	357395	357990	358249	358640	359746	358087	358486	358995	359748	360421	360928	361307
w tym spółki handlowe	2015	34086	34327	34699	35093	35368	35662	35983	36242	36535	36854	37163	37463
	2016	37721	38057	38374	38673	38960	39238	39522	39831	40137	40414	40796	41099
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2015	7488	7485	7494	7520	7511	7521	7526	7550	7575	7580	7576	7578
	2016	7681	7703	7730	7766	7791	7835	7881	7910	7938	7980	8016	8046

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.